

INFORMATOR O OBRADI I ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA

ŠTA SU LIČNI PODACI?

Lični podaci predstavljaju bilo koju informaciju koja se odnosi na fizičku osobu. Oni mogu uključivati ime i prezime osobe, datum i državu rođenja i rodnu pripadnost. Osjetljivi lični podaci su lični podaci koji označavaju rasu, etničko porijeklo, religijsku, filozofsku ili političku pripadnost, između ostalih mogućih osnova za diskriminaciju.

Osjetljivi lični podaci uključuju i biološke uzorke osoba ili njihovih srodnika i podatke dobijene iz tih uzoraka. Biološki uzorak je biološki materijal koji sadrži specifične karakteristike genetičkog sastava neke osobe, tj. njegov ili njen DNK. DNK svakog čovjeka je jedinstven i sastoji se od velikog broja gena. Genetičko testiranje se može obavljati iz više razloga, poput istraživanja, dijagnoze poremećaja ili usporedbe DNK različitih osoba kako bi se utvrdilo postojanje porodičnih veza. Genetičko testiranje se može primjenjivati da bi došli do pouzdanih informacija o sudbini i mjestu na kome se nalazi nestala osoba.

ZAŠTO ICMP TRAŽI DOSTAVLJANJE LIČNIH PODATAKA?

ICMP pomaže domaćim organima vlasti i drugim institucijama u njihovim naporima da pronađu i identifikuju nestale osobe. Osnovni podaci poput imena i prezimena nestale osobe, njezinog fizičkog opisa i vremena i mjesta nestanka mogu pomoći u pronalaženju i identifikaciji te osobe. ICMP DNK primjenjuje i za identifikaciju posmrtnih ostataka nestalih osoba i prikuplja podatke za kontaktiranje članova porodica nestalih osoba kako bi od njih zatražili referentne uzorke DNK. DNK se može upotrijebiti i za povezivanje živih osoba; naprimjer djece sa njihovim porodicama. ICMP traži da osoba da svoj referentni uzorak krvi za izdvajanje DNK jer bi ta osoba mogla biti najbliži srodnik osobe koja je prijavljena kao nestala.

NA KOJI NAČIN SE DOBIVAJU I ČUVAJU LIČNI PODACI?

ICMP je razvio **Sistem za upravljanje podacima za identifikaciju (iDMS)**, specijalizirani softver koji omogućava pohranjivanje, pregled, analizu i dijeljenje velikog broja podataka o nestalim osobama, istragama i naučno utemeljenim identifikacijama nestalih osoba. iDMS omogućava upravljanje velikim brojem podataka koji se odnose na nestale osobe i sadrži evidenciju nestalih osoba i informacija o njima; podatke o uzorcima za analizu DNK koji su uzeti od članova porodica nestalih, kao i mogućnost provjere podudarnosti profila DNK nestale osobe sa profilima DNK članova porodica.

ICMP je razvio i online platformu za iDMS koja se zove **Online centar za upite (OczU)**. OczU je interaktivno sredstvo za traženje nestalih osoba, kojem je omogućen slobodan pristup, što porodicama i drugim uključenim stranama pruža priliku da dođu do podataka ili ih dostave. Prilikom prijave nestale osobe, od člana porodice se traži dostavljanje osnovnih podataka o nestaloj osobi, poput imena i prezimena i fizičkog opisa, kao i okolnosti nestanka.

ŠTA JE ZAŠTITA PODATAKA?

Zaštita podataka predstavlja sistematičnu primjenu niza institucionalnih, tehničkih i fizičkih zaštitnih mjera kako bi se sačuvalo pravo na privatnost u vezi s prikupljanjem, čuvanjem, korištenjem i otkrivanjem ličnih podataka, tj. obradom ličnih podataka.

Prilikom obrade i dijeljenja ličnih podataka, zaštita dobrobiti pojedinca ima prednost nad pravima i interesom društva. Da bi se osigurala zaštita od različitih rizika u vezi sa obradom ličnih podataka, kao što je slučajni gubitak podataka, krađa, manipulacija ili drugi oblici neovlaštenog postupanja, ICMP je donio mjere za zaštitu podataka kojima se porodicama, njihovim udruženjima i drugim akterima omogućava široko i sigurno učešće u njegovim programima.

KOJE MJERE ICMP PODUZIMA KAKO BI SE ZAŠTITILI LIČNI PODACI?

iDMS, a posebno OCzU osmišljeni su kako bi se osigurao visok stepen kontrole nad pristupom osjetljivim podacima, poput podataka o profilima DNK i porodičnim podacima. ICMP je usvojio tehničke, organizacijske i pravne mjere za zaštitu ličnih podataka:

- sistemi s podacima su zaštićeni od kompjuterskih napada, redovno se provjerava njihova sigurnost, njihov hosting je obezbijeđen isključivo na ICMP-ovim vlastitim IT serverima;
- ovlaštenim korisnicima se omogućava pristup samo onda kad za time postoji osnovana potreba;
- profili DNK se obrađuju anonimno i šifrirano;
- ICMP, kao sporazumom utemeljena međunarodna organizacija, koristi privilegije i imunitete koji garantuju zakonitu zaštitu podataka, baza podataka i sistema za obradu podataka.

KRIVIČNI POSTUPCI I GRAĐANSKE PARNICE

Lični podaci mogu igrati važnu ulogu u krivičnopравnim postupcima za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid. Krivičnopравne institucije mogu od ICMP-a tražiti pomoć u provođenju istraga ili svjedočenje u sudskim postupcima. ICMP osigurava zaštitu ličnih podataka i, za potrebe krivičnog gonjenja, ICMP ne dostavlja lične podatke koje su mu povjerali članovi porodica nestalih osoba bez njihovog pristanka. Genetički podaci mogu igrati važnu ulogu u građanskim parnicama, uključujući tužbe za dokazivanje očinstva. Po pravilu, ICMP ne pruža pomoć u građanskim parnicama koje se vode prema državnim zakonima i procedurama.

PRISTUP OSOBA ČIJI SE PODACI OBRAĐUJU SVOJIM GENETIČKIM PODACIMA

Od osoba čiji se podaci obrađuju traži se da ICMP oslobode bilo kakve obaveze da njima, odnosno drugim stranama, dostavlja rezultate genetičke analize koju je izvršio ICMP. Ukoliko neka osoba želi dobiti svoje osjetljive lične podatke, uključujući svoj genetički profil ili druge genetičke podatke, onda to treba učiniti u skladu s propisima kojima je regulirano genetičko testiranje u njenoj državi.

PRAVO OSOBA ČIJI PODACI SE OBRAĐUJU NA POVLAČENJE PRISTANKA

Osobe čiji podaci se obrađuju imaju pravo povući svoj pristanak u svakom trenutku. ICMP će na odgovarajući način i blagovremeno uništiti lične podatke. Osobe čiji podaci se obrađuju imaju pravo da izmijene ili isprave svoje lične podatke. U slučaju da genetički i drugi lični podaci predstavljaju dio zvaničnih zaključaka u tom konkretnom slučaju, kao što je identifikacija posmrtnih ostataka nestale osobe, ti podaci se više ne mogu povući.

DODATNA PITANJA

Za dodatne informacije o obradi i zaštiti podataka kontaktirajte ICMP na icmp@icmp.int ili posjetite internetsku stranicu ICMP-a na www.icmp.int.